

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

จากแผนแม่บทการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง กำหนดให้ก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ บริเวณด้านในสุดของแอ่งจอดเรือซึ่งได้ออกแบบไว้เมื่อครั้งการก่อสร้างในโครงการขั้นที่ 1 (Basin 1) บริเวณท่าเทียบเรือ B1 ในปัจจุบัน แต่ได้มีการปรับแผนพัฒนาเป็นท่าเรือคอนเทนเนอร์แทน และยังไม่มีการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ต่อมาเมื่อก่อสร้างแอ่งจอดเรือที่ 2 (Basin 2) แล้วเสร็จ เรือบริการต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากเป็นเรือลากจูง (Tug Boat) จะใช้ท่า C0 บริเวณกันแอ่งเป็นที่จอดเรือชั่วคราว แต่ปัจจุบันไม่สามารถใช้ท่า C0 เป็นที่จอดได้ เนื่องจากได้ให้สัมปทานแก่เอกชน อีกทั้งตำแหน่งท่าเทียบเรือบริการอยู่ด้านในสุดของแอ่งจอดเรือมีระยะทางไกลมากในการเข้าถึงเรือสินค้าและกลับที่ตั่ง จึงส่งผลให้เรือลากจูงใช้ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงมาก และมีค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสูงขึ้นทุกปี ประกอบกับท่าเรือแหลมฉบัง (ทลฉ.) มีเรือในสังกัด ประกอบด้วย เรือประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเรือของหน่วยราชการอื่น ๆ ซึ่งมีความประสงค์จะนำมาจอดเทียบท่าที่ ท่าเรือแหลมฉบังด้วย ขณะเดียวกันสำนักงานกองบริการเรือร่อนจากการขยายพื้นที่ประกอบการของท่าเทียบเรือ B1 จึงมีโครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการหลังใหม่บริเวณใกล้เคียงกันกับท่าเรือประกอบการแห่งใหม่ด้วย ทลฉ. จึงได้มีการปรับปรุงแผนแม่บทการพัฒนาท่าเทียบเรือ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านความต้องการใช้ท่าเทียบเรือ ทลฉ. จึงได้มีการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการขึ้นบริเวณเขื่อนหินป้องกันชายฝั่ง ระหว่างท่าเทียบเรือสินค้า B5 และ C3 ของท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งเป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างโครงการท่าเรือแหลมฉบังขั้นที่ 1 (Basin 1) และโครงการท่าเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ 2 (Basin 2) ซึ่งรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาโครงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านคมนาคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน ตามหนังสือเลขที่ ทส 1009.4/1058 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 (แสดงดังภาคผนวก ก-1)

ภายหลังจากโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ได้รับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเงื่อนไขข้อกำหนดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้โครงการฯ ต้องเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ โดยสรุปผลให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) รับทราบทุก 6 เดือน ดังนั้น ท่าเรือแหลมฉบัง (ทลฉ.) ซึ่งตระหนักถึงการดำเนินโครงการควบคู่กับสิ่งแวดล้อม จึงได้มอบหมายให้บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ เพื่อเสนอต่อหน่วยงานอนุญาตที่เกี่ยวข้อง และสผ. พิจารณา

สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2567 ซึ่งเป็นระยะดำเนินโครงการ

1.2 ที่ตั้งโครงการ

โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง อยู่ในพื้นที่บริเวณแนวเขื่อนหินป้องกันชายฝั่งระหว่างท่าเทียบเรือตู้สินค้า B5 และ C3 ของท่าเรือแหลมฉบัง การท่าเรือแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 120 กิโลเมตร มีพื้นที่ทางบกประมาณ 6,431 ไร่ (หรือประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร) และทางน้ำประมาณ 55 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่โดยรอบ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ เขاب่อया
ทิศใต้	ติดกับ ทางหลวงหมายเลข 3 (สุขุมวิท) และนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง
ทิศตะวันออก	ติดกับ อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดกับ คลองบางละมุง

ที่ตั้งโครงการแสดงดังรูปที่ 1-1

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการท่าเรือแหลมฉบัง (ระยะดำเนินการ), ฉบับสมบูรณ์ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

1.3 รายละเอียดโครงการโดยสังเขป

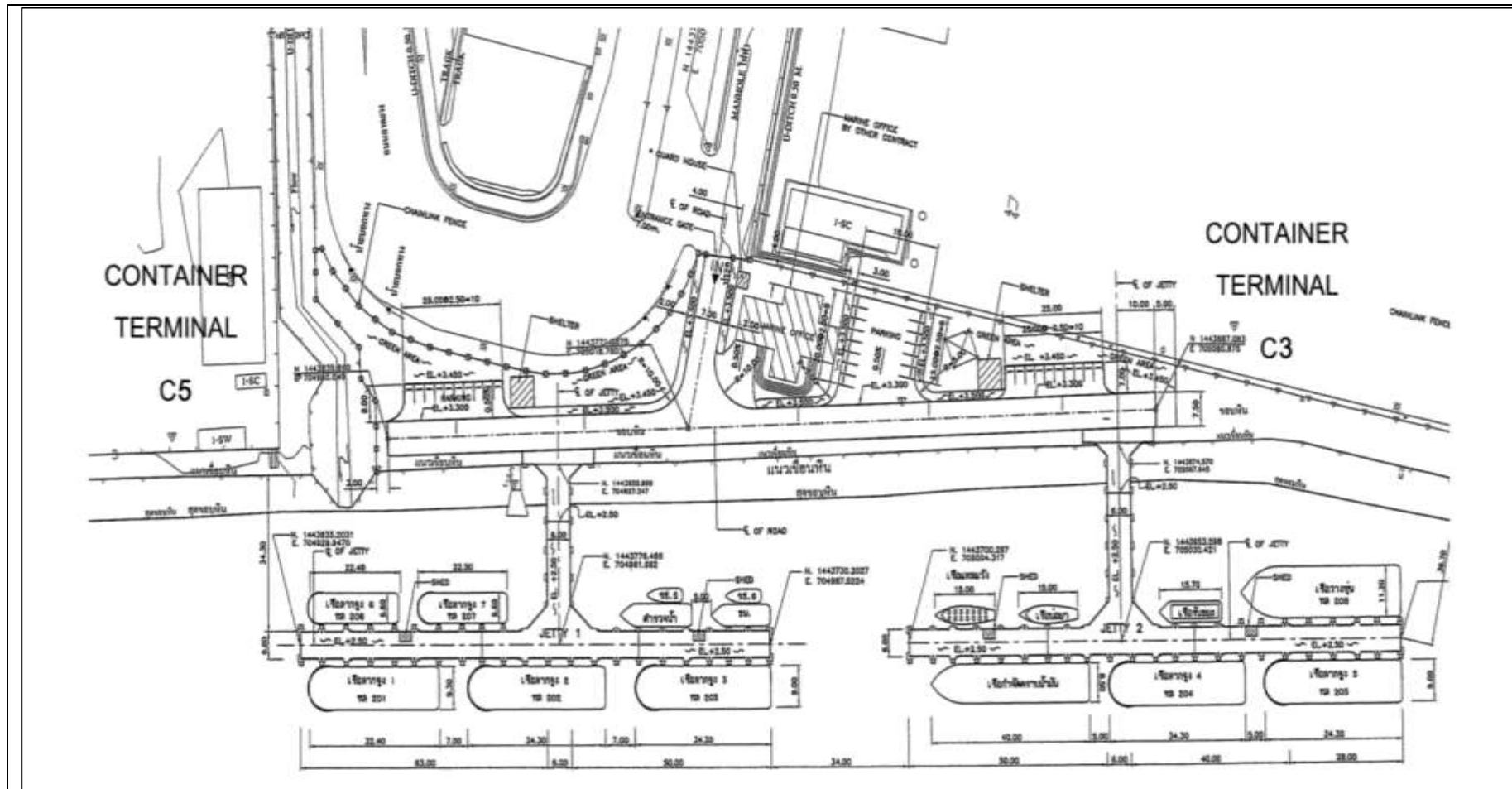
โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ปัจจุบันก่อสร้างแล้วเสร็จ และเปิดดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มีความสามารถในการรองรับเรือขนาด 500 ตันกรอสขึ้นไป และมีรูปแบบการจัดวางท่าเทียบเรือในลักษณะที่เป็นสะพานเรือ (Jetty) ตั้งอยู่ห่างออกไปในทะเล โดยโครงการท่าเทียบเรือบริการประกอบไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก แสดงดังรูปที่ 1-2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ท่าเทียบเรือบริการชนิดสะพานท่าเทียบเรือ (Jetty) แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรก (Jetty 1) ยาว 119 เมตร และส่วนที่สอง (Jetty 2) ยาว 124 เมตร รวมทั้งสิ้น 243 เมตร ความลึกหน้าท่า -11 เมตร MSL. แสดงดังรูปที่ 1-3
2. ถนนทางเข้าท่าเทียบเรือบริการยาวประมาณ 230 เมตร และกว้าง 7.50 เมตร
3. ลานจอดรถ ผิวลาดยาง Asphaltic concrete ยาวประมาณ 830 เมตร
4. รั้ว ประตูทางเข้าป้อมยาม ศาลาที่พัก และที่นั่งพักผ่อนท่าเทียบเรือบริการ
5. ระบบระบายน้ำฝนและสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ระบบน้ำเสีย ระบบดับเพลิง)

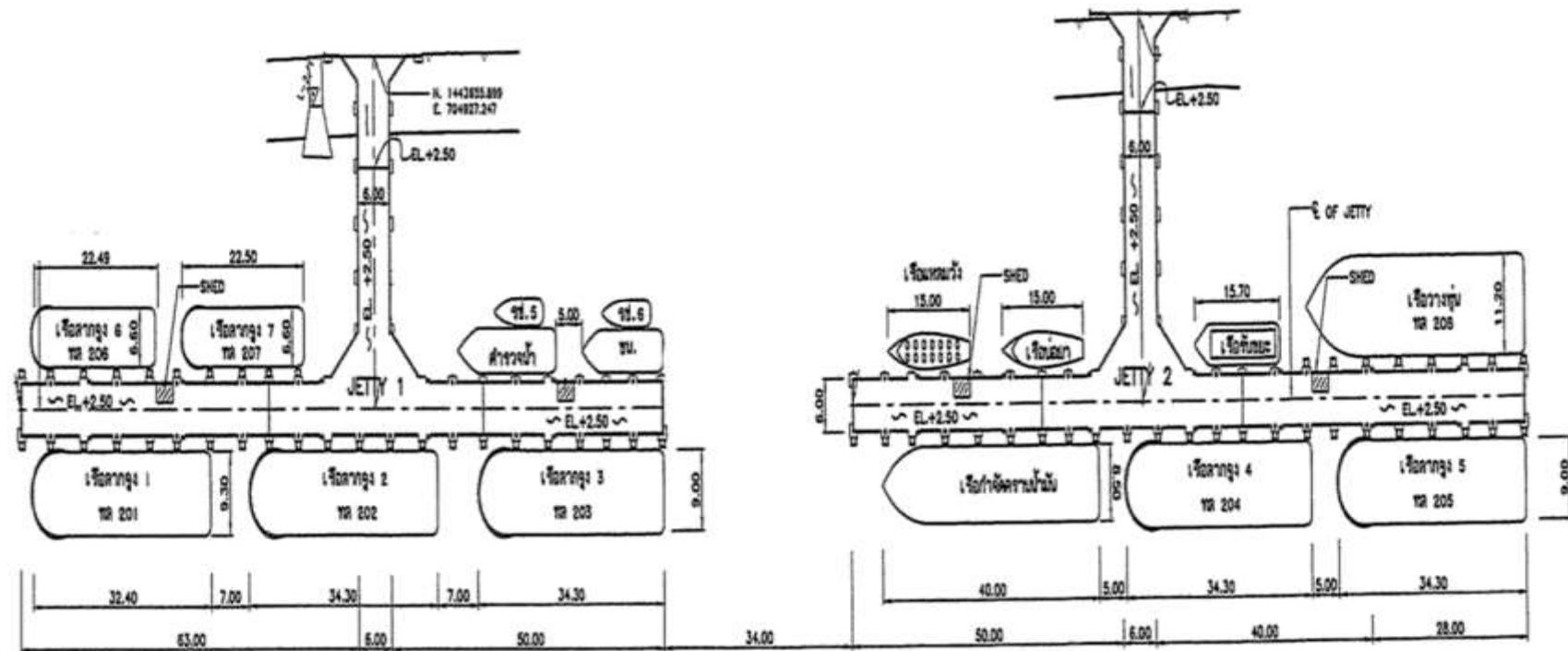
ขนาดและจำนวนเรือแต่ละประเภทที่มาใช้บริการท่าเทียบเรือบริการ ดังนี้

1. เรือบริการของท่าเรือแหลมฉบัง มีเรือบริการประเภทต่าง ๆ กัน จำนวน 12 ลำ รายละเอียดข้อมูลเรือ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1-1
2. เรือลากจูงของเอกชน จำนวน 11 ลำ
3. เรือตรวจน้ำ จำนวน 1-2 ลำ (จอดชั่วคราวหรือกรณีจำเป็นเท่านั้น)
4. เรือเจ้าท่า จำนวน 1-2 ลำ (จอดชั่วคราวหรือกรณีจำเป็นเท่านั้น)
5. เรือศุลกากร จำนวน 1-2 ลำ (จอดชั่วคราวหรือกรณีจำเป็นเท่านั้น)
6. เรือตรวจประมง จำนวน 1-2 ลำ (จอดชั่วคราวหรือกรณีจำเป็นเท่านั้น)

ทั้งนี้ เรือลากจูงของเอกชนมีพื้นที่ออกปฏิบัติการในท่าเรือแหลมฉบังและท่าเรือเอกชนบริเวณอำเภอสัตหีบที่อยู่ใกล้เคียง ส่วนเรือหน่วยราชการอื่น ๆ จะขออนุญาตเข้ามาจอดเป็นครั้งคราวเท่านั้น

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง (ระยะดำเนินการ) ท่าเรือแหลมฉบัง, ฉบับสมบูรณ์ กุมภาพันธ์ 2553

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง (ระยะดำเนินการ) ท่าเรือแหลมฉบัง, ฉบับสมบูรณ์ กุมภาพันธ์ 2553

ตารางที่ 1-1 ชนิดของเรือบริการประเภทต่าง ๆ ที่มาใช้บริการท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง

ลำดับ	ชนิดของเรือ	ขนาดระวาง	ความยาว (เมตร)	ความกว้าง (เมตร)	อัตราการกินน้ำลึก (เมตร)
1.	ท่าเรือ 203 (ลากจูง)	299 GRT	34.3	9.00	3.80
2.	ท่าเรือ 206 (ลากจูง)	100 GRT	22.5	6.60	3.00
3.	ท่าเรือ 207 (ลากจูง)	100 GRT	22.5	6.60	3.00
4.	ท่าเรือ 301 (ลากจูง)	418 GRT	32.0	10.50	4.50
5.	ท่าเรือ 302 (ลากจูง)	423 GRT	28.2	11.50	5.34
6.	ท่าเรือ 303 (ลากจูง)	495 GRT	37.1	11.50	5.61
7.	ท่าเรือ 304 (ลากจูง)	323 GRT	36.2	10.00	4.40
8.	ท่าเรือ 305 (ลากจูง)	521 GRT	32.0	11.50	5.30
9.	ท่าเรือ 306 (ลากจูง)	521 GRT	32.0	11.50	5.30
10.	เรือชลาลัยแหลมฉบัง 01 (เรือจัดเก็บขยะ)	7.15 GRT	8.16	3.00	0.90
11.	เรือรับเชื้อเพลิง 5	10.81 GRT	11.0	3.20	1.50
12.	เรือรับเชื้อเพลิง 6	10.81 GRT	11.0	3.20	1.50

ที่มา : ข้อมูลจากท่าเรือแหลมฉบัง ณ เดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2567

1.4 แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ มีดังนี้

1) การตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

บริษัท ยูนิเทค แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด ที่ปรึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติตามเงื่อนไขในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งเสนอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไข

2) การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ที่ปรึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจวัดเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง แล้วเปรียบเทียบผลการตรวจวัดกับช่วงที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง แสดงดังตารางที่ 1-2

3) การจัดทำรายงาน

ที่ปรึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปีละ 2 ครั้ง

ตารางที่ 1-2 แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปี พ.ศ. 2567

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ดัชนีตรวจวัด/วิเคราะห์	ความถี่	ช่วงเวลาทำการตรวจวัด (พ.ศ. 2567)											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. คุณภาพอากาศ • บริเวณท่าเทียบเรือบริการ • วัดบ้านนา • โรงเรียนวัดบางละมุง	- TSP - PM ₁₀ - PM _{2.5} ^{2/} - NO ₂ - SO ₂ - CO	2 ครั้ง/ปี ครั้งละ 3 วันต่อเนื่อง (รวมวันหยุดและ วันทำการ)					●							○
2. ระดับเสียง • บริเวณท่าเทียบเรือบริการ • วัดบ้านนา • โรงเรียนวัดบางละมุง	- L _{Aeq} 24 hr - L _{Aeq} 1 hr - L _{Amax} - L _{A90} - L _{Adn}	2 ครั้ง/ปี ครั้งละ 3 วันต่อเนื่อง (รวมวันหยุดและ วันทำการ)					●							○
3. คุณภาพน้ำทะเล • ชายทะเลหน้าโครงการ • ห่างจากจุดที่ 1 ไปทางด้านเหนือ ไม่น้อยกว่า 500 เมตร • ห่างจากจุดที่ 1 ไปทางด้านใต้ ไม่น้อยกว่า 500 เมตร (ทุกจุดตรวจวัดเก็บที่ระยะห่างจากฝั่ง 500 เมตร และเก็บที่ความลึก 3 ระดับ ได้แก่ ความลึก 1 เมตร, กึ่งกลางน้ำ และสูงจากพื้น ท้องน้ำ 1 เมตร)	- ความโปร่งใส - ความขุ่น - ของแข็งแขวนลอย - ของแข็งทั้งหมด - บีโอดี - ออกซิเจนละลาย - น้ำมันและไขมัน - แบคทีเรียกลุ่ม โคลิฟอร์มทั้งหมด	2 ครั้ง/ปี ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.) ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)					●			○				

ตารางที่ 1-2 (ต่อ) แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปี พ.ศ. 2567

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีการตรวจวัด	ความถี่	ช่วงเวลาทำการตรวจวัด (พ.ศ. 2567)											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
4. นิเวศวิทยาทางทะเล • ชายทะเลหน้าโครงการ • ห่างจากจุดที่ 1 ไปทางด้านเหนือ ไม่น้อยกว่า 500 เมตร • ห่างจากจุดที่ 1 ไปทางด้านใต้ ไม่น้อยกว่า 500 เมตร	- แพลงก์ตอนพืช - แพลงก์ตอนสัตว์ - สัตว์หน้าดิน	2 ครั้ง/ปี ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.) ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)				●				○				
5. การคมนาคมและจราจร^{1/} ติดตามตรวจสอบปริมาณการจราจรของโครงการทั้งทางบกและทางน้ำ 2 จุด • ทางเข้า-ออกโครงการ • บริเวณพื้นที่โครงการ	- สถิติปริมาณการจราจรทางบกและทางน้ำ - สถิติการเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากยานพาหนะของโครงการ	รวบรวมสถิติทุกวัน และสรุปผล เป็นรายเดือน	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○
6. การจัดการน้ำเสีย • น้ำเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย • น้ำออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย	- บีโอดี - ออกซิเจนละลายน้ำ - ของแข็งแขวนลอย - แบคทีเรียกลุ่มฟีคัลโคลิฟอร์ม - น้ำมันและไขมัน - อัตราการไหล	ทุกเดือน	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○

ตารางที่ 1-2 (ต่อ) แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือบริการ ท่าเรือแหลมฉบัง ประจำปี พ.ศ. 2567

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีการตรวจวัด	ความถี่	ช่วงเวลาทำการตรวจวัด (พ.ศ. 2567)											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
7. คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ชุมชนโดยรอบพื้นที่โครงการรัศมี 5 กิโลเมตร จำนวน 9 ชุมชน ดังนี้ - ชุมชนแหลมฉบัง - ชุมชนวัดมโนรม - ชุมชนบ้านแหลมทอง - ชุมชนบ้านนาเก่า - ชุมชนบ้านนาใหม่ - ชุมชนบ้านทุ่งกรด - ชุมชนบ้านบางละมุง - ชุมชนบ้านหนองมะนาว - ชุมชนบ้านทุ่ง	- ผลสำรวจทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานท่าเทียบเรือบริการ จำนวน 400 ชุดต่อครั้ง	ปีละ 1 ครั้ง ในปีที 1 ถึงปีที่ 3 ของการดำเนินการท่าเทียบเรือบริการฯ	ดำเนินการครบถ้วนตามที่มาตรการฯ กำหนดแล้ว (ปี พ.ศ. 2557-2559)											
	- นำชุมชนเยี่ยมชมและติดตามตรวจสอบกิจการของโครงการ	ทุกปี เป็นระยะเวลา 3 ปี												

- หมายเหตุ
- ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว
 - แผนการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - 1/ รวบรวมและบันทึกข้อมูล โดยเจ้าหน้าที่ของท่าเรือแหลมฉบัง การท่าเรือแห่งประเทศไทย
 - 2/ ตรวจวัดเพิ่มเติมจากมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่รายงาน EIA กำหนดไว้